

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opravištvo, na katero nase blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Zavolje binkoštnih praznikov izide prihodnji list v četrtek.

„Slovenski Narod“ se more od vsakega dneva dalje naročiti po ceni, kakor je na glavi lista označena. — Gospode, kateri naročnino niso ponovili, prosimo, da to takoj storé, da ne bode pretrgovanja v pošiljanji.

Izjemna zemlja — Hrvatska.

V mnogem pogledu je magjarska vlada zanimljivih stvari pokazala. Ne treba nam daleč iti, ako hočemo ta izrek obrazložiti, ker glej bratinske nam hrvatske kraljevine, v kateri bi po magjarskem zakonu nagodbe od l. 1868 pač vladati imela avtonomna vlada, t. j. taka vlada, katera nema poznati nad seboj gospodarja drugega nego narodovo voljo in odločenje vis. krone. A v istini so hrvatski poglavarji odvisni za las od samovolje magjarskega ministerskega predsednika, kateremu se morajo pokoriti, katerega morajo poslušati, in če bi propali isti trenotek, ko bi prestali biti pokorni. Lepa avtonomna vlada, katera v istini nij sposobna ničesa storiti brez volje magjarskega ministra! Pa da-li to nij izjema od avtonomije na svetu?

Ne bi tega trebalo, to se zna, ako bi vlada imela jako in trajno podlogo, na kojoj se opira. No trajna in jaka podloga avtonomne vlade more biti edino narod, dotično prava in neizkrivljena večina narodnega zastopstva. Da se na takšno podlogo ne oslanja sedajšnja hrvatska vlada, uvidi vsakdo, ako pregleda povest najnovejše magjarske ere v Hrvatskeji.

Ko je l. 1867 hrvatska saborska večina, spoštovajoča narodna prava več nego ikakvo blago na svetu, morala pretrgati dogovore z Magjari, ker nijso hoteli Hrvatsko priznati za drugarico ali tovarišico, nego samo za službenico; ko je minula prusko-avstrijska vojna in je Avstrija razdeljena bila v dve polovici, od katerih so v enej za go-

spodarje namenjeni Nemci, v drugej Magjari — poklican je bil v Hrvatski na krmilo vladi oni zloglasni goljuf ali varalica baron Rauch, kateri je vedno se v deželi držal z ogromno manjino. Premda se je od leta 1861 zmirom v Avstriji govorilo, da vlada ustavnost, vendar je vlado v roke dobil človek iz manjine, kar je nečuvno in neslišano v ustavnej zemlji. Baron Rauch je s poznanimi sredstvi zlomil večino in si ustvaril svoj mame-luški zbor. S takimi in onakovimi sredstvi bi tudi mogel kateri koli član narodne opozicije v Ogerskeji sestaviti tako večino, katera bi z zakonom rekla, da je Ogerska provincija Hrvatske.

Pomeči iz službe vse uradnike ali činovnike, ki nehoté da ti brezpogojno služijo, vzemi kolikor največ moreš neodvisnim elementom glasove, daj glase onim, ki nijso povlaščeni glasovati pa te hočejo poslušati in služiti, sejaj denar sovražnikov da ponižaj svoj narod, grozi se z vso vojsko, vso silo, katero ima monarhija — eto imaš dobro sredstvo, da zapleniš in urobiš deželo, vedno samostalno, toliko zaslužno za dinastijo, za kompleks države avstrijske, s katero se je zedinila iz dobre volje, ne posiljena. Hrvatska nij nikdar dobrovoljna pala v službo vanje magjarske države; umetno večino je stvaril goljuf baron Rauch. Ako ga je izkušal grof Lonvay oprati, ne more se verovati njemu, nego sodništvu, ki je Raucha obsodilo, ki je za svoje izreke odgovorno, in nema interesa čuvati gospodarstva kakor Lonyay.

A kaj g. Vakanović, sedanji banske časti namestnik? Tudi on se ne more naslanjati na saborsko večino, ker je privrženec — ali iz osebnega interesa ali iz prepričanja, kdo bi to vedel? — one stranke, katero je narod hrvatski obsodil pri prejšnjih volitvah za zbor. Tudi on nij proizšel iz večine, nego iz manjšine, niti se on ne oslanja na domoljubno zavest hrvatsko, nego na magjarsko, Hrvatski neprijateljsko silo.

Vsak pravi ljubitelj in poznatelj ustavnosti mora se ustrašiti tega žaljenja ustave; in organi sedanje vladine stranke na Hrvatskem se drznejo

brantati tako stanje, ker že ne mogo več pobiti razlogov, s katerimi se jasno dokazuje, da na Hrvatskem ustave nij. Nedavno je trdil magjarski „Narod“ (v hrvatskem jeziku izhajajoč list Vakanovićev) o priliki to-le: Da bi „Hrvatska bila samostalna dežela in sama za sebe, tedaj bi se v njej smela dopustiti ustava; pa ona nij sama za sebe, temuč v zavezi (bolje v sužnjištvu) z Ogersko, kjer vlada dualizmu prijazna večina. Ako bi se dopustilo, da tam prava narodna večina vlada, tedaj bi v ogerski zbor iz Hrvatske prišli ljudje, ki bi se združili z magjarsko levico, in bi morebiti začeli nadvladati — kaj bi bilo potem z dualizmom?“ — Torej na Hrvatskem ne more biti ustava, in vendar se stranka, kateri „Narod“ služi, zove ustavno-narodno! Zakaj se zove ustavno, ako celo samo priznava, da se na Hrvatskem ne more vzdržavati ustava? To je jako karakteristično za vladno stranko, to dokazuje, da mora vladati v deželi volja tega ali onega, ali nikdar volja naroda, osnovana na svetih načelih resnice in pravice.

Ker že ta predmet razpravljamo, omeniti se nam zdi vredno tudi tega, da je hrvatski zbor bil trikrat odložen — in ustavna dežela je morala biti brez zbora, morala se je ravnati po absolutnej volji magjarskega ministra predsednika. A kaj potem? Zbor, ki se je zbral 15. januarja, razpuščen je bil z odpisom od 11. januarja, torej popred, nego li je bil zbor, popred ko se je sešel. Tu vidimo zopet nov dokaz, da je Hrvatska izjemna zemlja, ker se tudi kaj takega drugje nikjer ne more dogoditi.

Povsod, kjer so v državi postave, tam ne more biti ustavno, kar je proti postavam; letos je bila postava žaljena, ko se je imel sklicati novi zbor, ker nij bil držan pravi rok, katerega postava predpisuje. In ko so bile volitve razpisane, tedaj se je ob enem začela hajka proti postavi in sila božja izjemnih sredstev. Dasi je postava ustvarjena po Rauchovih uradnikih ves vpljiv pri volitvah položila vladi in njenim organom v roke, vendar to magjaronom nij dosti bilo, že so morali več stotin glasovalno pravico imajočih volilcev iz

Listek.

Pisma iz Češkega.

Spisal Fr. Firbas.

III.

Od virov Veltave do zlate Prage.

(Dalje.)

Krumlov (nemško Krummau) je bil v prejšnjih časih v posestvu stranskega rodu viteških Rožemberkov. Tudi je znanih več hrabrih in čudnih mož, ki so se tedanjega političnega gibanja udeleževali in hrabrim mečem odločevali osodo v bojih razprte Češke zemlje.

Najimenitnejši med njimi je Viljem, ki je slovel od l. 1550—92 rarad svoje veljavnosti pri nemških cesarjih. Pogosto je sprejemal pri sebi visoke kneze in znano je, da je vselej daval tako krasne in velikanske svečanosti, da ga nikdo nij mogel doseči.

Še glasovitejš je postal Krumlov po pomrlem vitežkem rodu, prišedši v lastnino cesarja Rudolfa II., ki je pogosto tam bival, ter ga prišteval najljubšim posestvom.

Ferdinand II. pa je podaril Krumlov svojemu najvišjemu dvorniku baronu z Egenberka, pridal mu mnogo posestva in leta 1623 ga počastil častnim imenom vojvodine. Vojvodstvo so podedovali leta 1719 po pomrlih Egenberkih slavni knezi Švarcenberški, kateri razen neizmernega drugega bogastva in posestva še dandenes imajo Krumlov in častno ime vojvode.

Grad Krumlov je največji izmed vseh nad Veltavo ležečih, kinč cele doline, posebno pa starega mesta, kateremu daje po sebi tem večjo in starejšo važnost. Dviguje se na podnožji gore „Blanski“ na levi strani reke, obstoječ iz več čudno sestavljenih velikanskih poslopij, zvezanih raznimi mostovži in hodniki.

Na prvi pogled vidiš, da nijso nastala nankrat po posebnem planu, nego drug del za drugim po potrebi v različnih časih in slogih. Prišedšemu od Rožemberka v staro mesto, ki šteje kakih 10 do 12000 prebivalcev, prezentuje se ti grad od raznih strani, ker pet ali še več mostov moraš prekoračiti, predno prideš skozi mesto do gradu, ki ti je razprostirajoč se po dolgem na strmi skalnati steni, vedno pred očmi. Iz tega

lahko vidiš kako se mora sukati in viti Veltava skozi mesto, da je treba toliko mostov. Morda izprva skalnatih tal nij mogla ravneje predreti in bi si ne bila iziskala toliko ovinkov in razumljivo je, da je baš tam nastalo mesto.

Velikanski grad tudi znotraj dobro kaže, da so bivali tam in veselili se veliki gospodje, ker v prekrasnih in bogato okinčanih sobanah in dvoranah nahajaš vse, kar je treba za blesk in lišp kraljevske stolice. Naj menj dve uri trebaš, da si vsaj površno ogledaš vse znamenitosti in vsaj nekaj čuješ o zgodovinskih spomenih in zanimivih pripovedkah iz raznih dob. Da se vojvodsko dostojanstvo spodobno kaže na vse strani, čuva grad posebna telesna straža vojvodska obstoječa iz 60 mož, ki v red postavljeni Švarcenberško rodovino in njene goste pri prihodu in odhodu vselej znanim klicem, kakor straže vladajočih rodovin, pozdravljajo.

Ali nij greh, da ta grad skoro nigdar, razen na tri štiri dni, ne vidi svojega gospodarja, ker Švarcenberki imajo toliko drugih mičnejih in jim prijetnijih posestev, da se še za vojvodstvo ne menijo. Stari kneginji posebno, katera še, čeravno

listine izbrisati in uvrstiti take ljudi, ki nima-
pravice glasu; morali so imenovati sebi udane
gradjane, ostraševati volilce z vsakojakimi lažmi,
pritiskati uradnike, braniti narodnim kandidatom,
da ne smejo govoriti s svojim narodom, izmišlje-
vati denunciacije proti najpoštenejšim možem, za-
pirati nedolžne in poštene ljudi, skupljevati tropo
lopovov, ki imajo mirne ljudi napadati in z batinami
vlivati v nje prepričanje o blagonosnosti magjar-
skega bratinstva. Pa ker vse to ne pomaga, pove-
nam v najzadnjem času en proglas g. Vakanovića,
da bode pri volitvah nazoča vojska, da brani mir
in red pred narodnjaki. Kolika drzovitost! Oni
sami napadajo, ustvarjajo bezzakonje, in sedaj je
treba vojske, da brani postavo in red, da čuva
proti napadom! Narod hočejo z vojsko opiašiti,
da ne glasuje po svoji vesti; a narod bode
zastopal svoje pravo in svojo korist, narod mora
po svoji vesti glasovati — et si fractus illabatur
orbis! Tem več, ker se vojske nema brati, ker
ona bode branila mirne narodnjake proti nemir-
njakov magjaronom.

Postopanje magjaronov, o katerem gostokrat
poročamo iz Hrvatske, kaže, da za to deželo ne
obstoje postave ali zakoni, ne načela, kakoršna
ima ves ustavni svet; vidi se iz tega, da je ta
dežela v ustavnem obziru proglašena za tako, ki
nema nobene pravice, za „vogelfrei“, a kar je še
najhuje, nebo je visoko a resnica daleko. Pa do-
sedanji dogodki nam dajejo zaupno nado, da bode
Hrvatska tudi v tem obziru pokazala se kot
izjemna, da bode raztepla s krepko voljo vse
lopovščine, vse spletke in da bode kot zmago-
valnica proizšla iz tega volitvenega boja. In nad
tem se bode radovalo Slovenstvo! Naprej torej,
bratje, po stezi pravice in dolžnosti svoje!

Dopisi.

Iz Ljubljane, 16. maja. [Izv. dop.]
Naš deželni prvosednik gospod pl. Wurzbach-
Tannenberg tedaj še dalje ostane na svojem
mestu, na jezo naših prusakov, ki niso z njim
povsem zadovoljni, ker narodnjakov ne da baš
kar na vešala obesiti, — a tudi narodni stranki,
izvemši nekatere može ki so z vsakim deželnim
prvosednikom prijatelji, ne na veselje. Veselja se
svetličim obrazom je naznanil gospod žl. Wurzbach
svojim najboljšim prijateljem, da svitli
cesar njegovo prošnjo, naj ga od prvosedništva
odpuste, niso potrdili, da tedaj ostane tudi dalje
vladarjev namestnik na Kranjskem. Najbolj to
novico obžalujejo uradniški krogi, ki pri tej pri-
liki ugibajo, ali bode brat deželnega prvosednika,
zdaj tudi še ostal okrajni glavar v Radolici, kar
po obredu uradniškem na noben način nij do-
stojno. Mi gospod Wurzbach-u prav privoščimo

njegovo veselje, ki vsakako po našem mnenju ne
bode dolgo trpelo. Saj gospoda Wurzbach-a itak
ne teže preveč posli deželnega prvosedništva. —
Ljubljanski nemčurji nijso z imenikom mož, ki se
pozneje imenovani v deželno komisijo za svetovno
razstavo na Dunaji, nič kaj zadovoljni. Akoravno
sta imenovana moža njih duha, hranilnični vodja
Janežič in gospod direktor Mahr, vendar so
strašno jezni, da dika njih bratovščine, kar se
arogance in zabavljanja čez narodno stranko in
navdušenja za Prusovstvo tiče, profesor Perger
nij imenovan, in to tem bolj ker je dr. Bleiweis
proti njegovemu imenovanju v imenu vseh nardo-
dskih udov komisije protestiral. Saj bodeta že
gospoda Janežič in Mahr storila čudeže, kaj
potreba še Perger-ja!

Iz Ljubljane, 17. maja. [Izv. dop.]
Tudi „Slovenski Narod“ je omenil brošure, ki jo
je izdal dalmatinski državni poslanec Danilo,
da bi sebe in svoje tovariše zaradi glasovanja v
državnem zboru za posilno volilno postavu opravi-
čil. V tem spisu trdi Danilo, da je stavil Slo-
vencem in drugim federalistom predlog naj ne-
posredno pred glasovanjem o posilni volilni po-
stavi izstope iz državnega zbora, da pa tega
nihče nij hotel. „Slov. Narod“ je takrat opomenil,
da upa, ka se bodo slovenski državni poslanci
zaradi tega opravičili. Kakor sem jaz čul, bodo to
v kratkem naši poslanci res storili, torej hočem
bralcem „Narod-a“ stvar prav — kakor mislim —
avtentično že denes razjasniti. Slovenski državni
poslanci so imeli s Tirolci, Vorarlberžani in fede-
ralističnimi poslanci iz Gornje-Avstriskega poseben
klub, v katerega so zahajali tudi Dalmatinci in
Črne. Kakih osem dni pred glasovanjem o po-
silni volilni postavi je imel ta klub sejo, in ta-
krat se prvi oglasi Črne, ki pravi, da posilna
volilna postava nij nič posebnega in da to Slo-
vanom nič ne škoduje, tedaj je vse eno, če jo dr-
žavni zbor potrdi ali ne. Tudi Danilo in drugi
Dalmatinci so v istem smislu govorili. Naši kakor
tudi drugi federalistični poslanci so pobijali na-
zore Črneti in dokazovali nevarnost te postave,
vendar se v tej seji nij nič gotovega sklenilo,
ampak določilo, da uro pred, ko se začne seja, v
kateri se bode o posilni volilni postavi glasovalo,
zbere se še enkrat celi klub, in določno sklepa.
Prišli so vkup vsi udje kluba, samo Dalmatincev
in Črne-ta nij bilo.

Ko se je dalo že znamenje, da je začetek seje,
stopi v koridoru poslanec Danilo k dr. Poklukarju
in pravi: „Če vi Slovenci in pa Poljaki izstopite
iz državnega zbora, storimo to tudi mi, drugače
pa bodemo za posilno volilno postavu glasovali.“
Razumljivo je, da tik pred gla-
sovanjem se nij moglo več obravnavati s Poljaki
in z drugimi. Slovenski poslanci pa so bili takoj
pripravljeni. Torej je razvidno da je Danilo, ki

bil z ministerstvom že prej gotov, ta predlog, da
se istopi, stavil samo „pro forma“.

Filharmonična družba, „Turnverein“ in ga-
silno društvo, vsa prusicizma navdihnjena društva
pojdejo binkoštno praznike v Celje in Laško,
da bodo prusko kulturo, katere ne morejo na
Kranjskem prodajati, ker se pri nas preobčutljivo
plačuje, eksportirali na Štajersko. Res ponosni
smejo Celjani biti! Prava „jeneusse dorée“ v na-
sprotnem smislu ljubljanska se priklati v Celje.

Gospod Mahr je po celi Ljubljani, po vseh
ulicah in in pri vsakem koledval, da je naberačil
subvencijo za nemško gledališče, katero je deželni
odbor Jožefu Kocky-mu izročil. Gospod Mahr
ima za nemško kulturo res nezmrne zasluge.

Iz Zagreba, 16. maja. [Izv. dop.] Vo-
lilni dnevi so se vendar enkrat razpisali! 29. maja
namreč bodo volitve v vseh volilnih okrajih na-
enkrat. Tudi v Zagrebu, ki je na tri volilne
okraje razdeljen, bodo vse tri volitve isti dan.
Vlada misli, da bode s tem manevrom svoje
stranki kakšno korist pridobila. A vidi se, da ne
zna računati, kajti če bode morala narodna stranka
vsled tega svoje agitatorne moči deliti, jih bode
morala isto tako bogme tudi vlada deliti, in s tem
je zopet vse paralizovano. Kandidatov nasprotni
stranki še nijste proglasili, kar se pa sicer vsak
dan pričakuje. Kako daleč smo že z volilno agi-
tациjo, soditi se more iz tega, da so se že začeli
celo višji dostojanstvenici v areno prostih po-
nočnih pretefov spuščati. Tako se Vuchetich,
magjaronski korar zagrebške nadbiskupije v civil-
nej preopravi po cele noči po „potoku“ z magja-
ronskimi korteži poptelje in — preteplje. V Sa-
moboru so magjaroni nekemu narodnjaku senik
zažgali. V Sesvetih so magjaroni kmete napojili,
in potem od pijanih kmetov pretepeni bili. Tudi
dalje zunaj po deželi mora velika razdraženost
vladati, kajti okrajni sodci zahtevajo čem dalje
več vojniške asistencije. Kakor se čuje, dobimo te
dni še en bataljon vojakov v Zagreb.

„Agramerica“ in zagrebški magjaronski „Na-
rod“ imenovala sta tukajšnje v javnej službi na-
lazeče se Slovence, ali kakor ona dva pravita
„Kranjce“, halunke. Naj bode njima obema
povedano, da bi bila sramota za vladno stranko,
ako bi tudi „halunki“ za njene kandidate glosa-
vali, in zavoljo tega bodo „halunki“ svoje glasove
kandidatom narodne stranke dali, ki jih ne psuje
za „halunke“. S psovanjem se še nobeden volilec
nij pridobil. „Halunk“ je pač urednik „Agra-
meric“ pl. Saks, ki je svoje dni menjice pona-
rejal, in „halunk“ je tudi urednik „Naroda“ dr.
Mikulčič, ki je svoje dni po njegovej prilježnici
ukradene srajce nosil, kar je oboje svoje dni
„Obzor“ dokazal bil. Na volišči se vidimo!

Iz Pulja, 15. maja. [Izv. dop.] Kakor
je utonil pomorski časopis „Neptun“, tako je zginol

celo ali blizo 60 letna vedno mlado čuti se — nij
nič po godu tam in za strašno veliki denar si je
dala postaviti in že 10 ali 15 let vedno olepšuje
drugi grad pri Budjevicah, o katerem še pozneje
več čujemo.

Na podnožji gradovem je predmestje Latrov
najbrž lat. „lateranum“ = „stran gradu“ in onkraj
mesto Krumlov. V čeških mestih se obče nahaja
slopovje, to je pokriti hodniki okolo glavnega pro-
stora, navadno sprehajališče mestjanov pri deževnem
vremenu.

Malo nižje na levem obrežji pridemo k nekda-
njemu cistercijskemu samostanu Zlatokron, —
katerega je v raznih čeških veroznanskih bojih
hudo poškodovanega, Jožef II preklical. Od krasne
gotične stavbe je še ostala lepa cerkev, oddelki
samostanskega poslopja in malo dalje razdrtki
„deviškega gradu“, tako imenovanega, ker je v
njem stanovalo nekdanj 5 sester Jodoka Rožem-
berskega.

Nekakim skrivnim strahom gledaš visoko
črno zidovje takih razdrtin, ako veter brije in tuli
skozi velike otvore nastale iz nekdanjih oken,
kakor bi hotel razkriti stotero skrivnosti, ki so se

godile v takih viteških gradovih, samo molčečemu
zidovju znane.

Črez nekoliko časa opaziš razvaline gradu
„Kotek“, katerega omenjam posebno zato, ker
rodovina tega imena še dandenes slovi in se častno
imenuje med češkimi zlahtniki.

Dozdaj je bila Veltava obožena na obéh
stranéh od gorja lesom obraščenega, a za temi
romantičnimi spomini slavne preteklosti se naen-
krat odpira cela dolina, kakor bi bilo dozdej okle-
njajoče je gorovje namáh navelko razprostrlo svoje
naročje.

Pred seboj imamo veliko ravnino, na kateri
te vabljivo pozdravljajo rodovite zelene njive in
travniki, kjer je poljedelstvo najglavniši posel
delavnih in bistrih prebivalcev. Se ve da rodo-
vitnost zemlje sama po sebi nij toliko in neda se
vse sejati in saditi kakor pri nas, a umno obdelo-
vanje in nenehalni trud jim garantuje lep do-
biček.

V tej ravnini zagledamo na pravem obrežji
najprej Budjevice, prvo važnejše mesto na
Veltavi, tako imenovano najbrž po Budivoju Ro-
žemberskem, iz cesar zopet vidiš, kolika je morala

biti nekdanja veljavnost te rodovine. Mesto Budje-
jovice („Budweiss“) je jako živo in obrtniško de-
lavno okrajno mesto, ki ima gotovo črez 20.000
prebivalcev, škofovo stolico, in dobiva posebno
važnost od prilične lege na Veltavi, ki je od tod
naprej skozi in skozi brodna tudi za večje ladje,
ker se je bila ravno v mestu nasitila in zjedini-
la prvim svojim pritokom z Malčo. Ker je največje
mesto na južnem Češkem, je seveda sredina vsega
kupčijstva.

Naj bolj živo in gibno je na obrežji Velta-
vinem, kjer se nahaja skladišče za drva, v mnogih
vrstah nakupičena, in za vse drevje iz velikan-
skega lesovja privedeno in odloženo za odplav v
severno Češko ali dalje ven po Nemčiji. Noč in
dan prihajajo in odvažajo se šajke, izlagajo ali
nalagajo in odvažajo se drva.

V zgodovini železnic imenujejo se Budjevice
na prvem mestu, ker so izhod prve železnice (s
konji vožene) na evropskem kontinentu, ki se je
16 mil dolga izdelala že pred letom 1830 med
Lincem in Budjevicami največ za izvažanje soli
iz Gornjeavstrijskega.

Že dolgo prej čutena potreba, Veltavo zve-
(Dalje v prilogi.)

tudi lahonski časopis „Pensiero“ ter se povrnili nazaj — v potalijančeno bučo svojega samostanskega začetnika, kateremu je vsled pogina svojega navduševalca — tvarine za lahonsko blagovest zmanjkalo, in na groblji nekdanjega rimljankega veličestva vlada zopet blažen mir, katerega sta ta dva nepotrebna kričača s svojo fanatično gonjbo prusicizma in lahonizma skoz dve leti kalila in puljsko stanovanstvo svojim „visličnim humorom“ nadleževala.

V Pulji se sploh nobeden časopis ne more zdržati, ker ne dobi dovolj naročnikov, kateri bi izdavalcelju vsaj izložke in stroške za tiskanje povrnili; občinstvo je iz različnih narodnosti zmešano in se tudi jako malo briga za novinarstvo; bojno pomorstvo nij stalno na suhem, nego večidel na morji in na tak način nij v stani novinarstva podpirati niti za njegove potrebe spisov donášati in ima — sploh malo sposobnosti za literarne stroke; mestjansko stanovanstvo pa je večidel — slovanskega plemena in se torej malo za lahonske izjave latinskega patriotizma zanima in po deželi malokdor čitati ve in torej nij naročnikov pričakovati; ako tedaj časopis nima družih naročnikov, kot — kavarne, se ve da ne more obstati. V Pulji je le ena edina, še jako majhena tiskarna, katera ima dovolj opravila z naznanili krčmarjev in zapisniki za pomorsko orožnico in torej ne more tiskanja časopisov prevzeti; sploh pa tukaj nij možev, kateri bi imeli spretnost za kakšno literarno podvzetje: ne med lahonci niti med pomorskimi srečolovci, najmanje pa žalibog! med — istrijskimi Slovani, kateri bi najbolj potrebni bili kakšnega podučnega časopisa, koji bi jih iz njihove narodne zaspanosti predramil, jih na poklic njihovega živobitja opozoril in jih nekoliko za moderno življenje sedanjega razsvetljenega stoletja izdramil ter jih njihovim slovanskim, od bolj ugodnih razmer pospešenim sobratom pridružil.

Iz Prage, 16. maja [Izv. dop.] Denes je za Čehe velik naroden praznik „slavnost svetojanska“. Na tisoče in tisoče so prišli kmetje iz vsega Češkega in Moravskega v zlato Prago po starem običaji. Na ta dan se je nekdanj praznoval sv. Vaclav, češki kralj, ki je ta narod pokristijanil, kasneje se je praznoval češki mučenik s Kostnice Jan. Hus. Leta 1729 pak so jezuitje, tačas mogočni na Češkem, dosegli, da je Jana Husa izpodrinil svetnik Jan. Nepomuk, in praznuje se vsako leto, praznik je postal vsečeški in ohranil narodni značaj. Kakor prosti Čeh, tako ima tudi izobrazeno češko občinstvo do te slavnosti veliko pieteto. To se vidi že iz denašnjih časopisov. Vsi zaporedom: „Narodny Listy“, „Pokrok“, „Čeh“, „Slovan“ itd. prinašajo članke in listke, nanašajoče se na „svatojansko svečanost“. In kakor bi se bili zmenili, pišejo vsi o zdanjem stanu, o

zati večjim brodnim kanalom z Donavo, se je bila s tem najbolje izpolnila. Omenjene železnice prva polovica se je bila že lani, druga letos premenila v parno železnico.

Začetek mesta je leto 1256. za kralja Otokarja II., Karel IV. in Ferdinand I. dovolila sta razne privilegije, kakor skladanje in izvažanje raznega blaga. Ferdinand II. pa je dal Budjevovicam voljo posebne zveste udanosti pravo privilegovanih mest, in od Jožefa II. 1783 ima škofovo stolico.

V sedanjem stoletju je mesto jako naraslo in prišedšemu proti mestu kaže ti sivkasti dim, ki se vali iz visokih dimnikov, živo gibanje in neutrudno delovanje v velikih fabrikah.

V budjevoviškem okraji je posebno omenjivno, da je tam odviše dosti ribnikov. Graščina „Novohrad“ jih ima sama sto deset. Da se pri tolikih ribnikih za ribe dobi lep denar, se razume.

Ribijo pa se vsako tretje leto in ne vem prav, zakaj že pozno v jesen, ko je voda odviše mrzla in večkrat že snežna. Za uboge ljudi, ki vlak drže in vlačijo, to nij prijetno ker morajo včasih do prs v vodi gaziti po blatnih tleh. Pa po letu je

nalogi, o bodočnosti svojega naroda. Ker vam drugega važnega nemam poročati, a me nij volja s popisom svetnih in cerkvenih ceremonij in obhajil vaše bralce dolgočasiti, ločem obseg nekaterih teh člankov kratko navesti.

„Pokrok“ razmatruje pod napisom „Naše postaveni“ položaj Čehov v letošnjem letu in pride do zvršetka, da politična uloga Čehov ni doigrana, temuč se še le počenja. Opomenja članek nemškega znanostnega časopisa „fltr handel und schiffart“ kateri določuje meje prihodnjega nemškega cesarstva tako, da Nemčija hoče požreti Čehe, Švajco, Danijo, Holandijo in Slovenijo. Da se te meje ne ustvarijo to preprečiti je nalog Čehov in drugih. In hvala bogu, zdaj imajo Čehi dosti zaveznikov, ne samo vse Slovane, nego tudi mnogo latinskega plemena in celo mnogo Germanskega. Kar se Francozov tiče, nikoli nijso tako dobro za Slovane vedeli, nego zdaj. — „Slovan“ piše o istem predmetu in kaže, kako v Cislajtanijski stojimo, kjer smo stali. Za ustavo je k večjemu 6 milijonov Nemcev proti 12 milijonom Nemcev. — „Narodny Listy“ dokazujejo, da se zdaj boj bje za bitje in življenje češkega naroda, da Nemci imajo samo namen Čehe in cislajtanske Slovane uničiti, za to pozdravljajo tisoče in tisoče v Prago došli romarjev s priporočilom, da samo vstrajno odvažno delo more narod rešiti. Kakor iz vseh teh in drugih novin, tako veje tudi iz „Politike“ denašnjega članka duh smisla: ne udajmo se!

Politični razgled.

Minister Stremayr je prav za prav usmiljenja vreden mož. Rad bi z vsemi dober bil, da bi le sebe in tovariše na ministerskih stolah ohranil. Rad bi višjim cerkvenim oblastnikom ustregel, za to se jim dobrika, zato „staro-katoličane“ ne priznava. Ali rad bi tudi pravi nemški liberalec bil. Zato je večkrat primoran denes tajiti in oporeči, kar je včeraj obljubil drugim. Ker so ga ustavoverni listi začeli nadlegovati, prišel je v zadnjem državnem zboru tudi liberalni popularnosti željan dr. Rechbauer z interpelacijo nad njega, kedaj bode vlada obljubljen zakon o uređenju razmere med cerkvijo in državo pred zbornico prinesla. Stremayer je po nekotikih okoliših odgovarjal že precej, da škofom nij nič obljubil kar bi bilo proti šolskim postavam itd.

Hrvatski banski namestnik Vakanovič dementira v „Agr. Ztg.“ jako kasno, da on nij poslal III tretje promemorije. Kaj je o tem misliti, glej denašnjemu „Slov. Narodu“ priloženo originalno pojasnilo g. Vončine.

Glasoviti tajnik praškega c. k. namestništva Rotky je dobil „za svoje izvrstno službovanje“ vitežki križ Leopoldovega reda. Znano

prevroče za ribe in jesen so naj debelejšje, in čuditi se moraš, kako velike karpe in ščuke večkrat izvlečejo, prase je podgana proti njim. Ribarji prišedši vsi zmrznjeni iz vode, grejejo se okolo ognja ter se krepe žganjem, kateremu je tu bolje pripisovati aktivni pomen: da žge zmrznene ribarje, kakor navadni pasivni: da je žgana pi-jača. Obrežje pa je navadno vse prepolneno ljudstvom čakajočim na ostanke. Po končanem ribljenju pa se na klic „hoři“, ki pomenja, da sme zdaj vsak vzeti kar dobi, kljubu čutljivi zimi vržejo mladi in stari, deca in ženske, željno vsi naenkrat v vodo ter hite pobirati ostanke, skrivaje jih v torbah, žepih in celo v nedrih. Nabirka belic, karpov in ščukic je navadno precej obilna, in bi se ljudje baš tako ne brinili v mrzlo vodo, če ravno so običajno precej ubogi. Naš kmet je bogatin proti tamošnjim kmetičkom. Urok temu so pregosta in preobširna velika posestva. Ljudje bi bili zares dostikrat pomilovanja vredni a bogati češki velikoposestniki so navadno odviše blagodušni in res pogosto radodarno in izdatno podpirajo in pomagajo nekdanjim podložnim okoličanom. (Dalje prihodnjič.)

je, da „izvrstno službovanje“ tega moža obstoji v tem, da je pred zadnjimi volitvami v imenu vlade glasove kupoval (glej njegovo pismo na okrajnega glavarja v Jičinu). Tako pripinja sedanje ministerstvo očitnim lopovom redove na prsi, podira javno moralo, poštenjake pa zatira — in vendar ga avstrijski Nemci, oddelek „prvega kulturnega naroda“, še podpirajo! Vsakemu mora torej biti jasno, da moramo vse moči napenjati, da to ministerstvo vržemo, kajti ono ne zatira samo naše narodnosti, ono zatira prvo podlogo vsake države, moralo, in pospešuje ter plačuje najostudnejšo korupcijo!

Srbski uradni list „Jedinstvo“ pravi, da so Vakanovičeve promemorije nemoralne, in konča članek: „Ako narodna stranka na Hrvatskem propade, bode se baram znalo, s kakimi pripomočki je bila zatrta“.

Pruskega duha polni švajcarski Nemci hočejo hočejo boj proti federalistom in republikancem v Švajci z nova začeti; tega se „liberalci“ naše ustavovere jako veselje.

Na Francoskem se stvari — ako se primerja, kako strašno je bila ta dežela ponižana in potrta — prav dobro razvijajo. Poštena republikanska stranka se drži tako odločno, pa tudi tako zmerno, da si kraljevi in reakcionarci ne upajo ničesa storiti, da si imajo v skupščini večino. Kakor je bilo velike važnosti, da je Gambetta svojim prijateljem izrekel, da on neče biti Thiersov naslednik v predsedništvu republike, tako bode imelo še večji vpliv, da je general Chanzy, znani poveljnik loarske armade, javno v zbornici izpovedal, da je republikanec in da hoče republiko braniti. S tem je javno šel v Gambettov tabor, in Gambettova „Republique française“, zdaj skoro najrazširjenjši časopis francoski, najotvorenjše govori za zvezo z Rusijo in s Slovani.

Razne stvari.

* (Servilnost slovenska.) Kranjska kmetijska družba, po večini vendar slovenska, je v svojem občenem zboru 15. t. m. imenovala uda denašnje, Slovane teroče nemško-nacionalne vlade, ministra Hlumeckega za častnega uda. Lepó!!

* (Nemška „kultura.“) Dva nemška profesorja nove strassburške univerze sta 6. t. m. starca barona v. Aufsess-a ustanovnika germanškega muzeja v Nürnbergu tako pretepla, da je umrl! To poročajo nemške novine „Städt. Post“, „Fränk. Kurier“ itd. — Do take surovosti je nemški duh že prišel! Kako so nemški ljudje vpili po nemških novinah, ko so jauski kmetje zapodili par ljubljanskih nemčurskih paglavcev?

* (Zlatarovič,) zloglasni Rauchov kumpan in eden vitezov de Lonjsko-polje in limito-sol-goljušije, hodi zdaj ene dni po Mariboru; — ne vemo kaj išče.

* (Iz kranjskega dež. odbora.) Po dogovoru s podpornim društvom nemškega gledališča je deželni odbor sklenil, deželno gledališče za leto 1872/3. oddati sedanjemu vodji gledališča v Salzburgu, dobro znanemu gospodu Jožefu Kocky-mu, kateri bode dajal razen vsakovrstnih gledaliških predstav tudi operete in opere, pa je prosil, da vstopnina v parter in lože sme povišana biti za opere na 50 kr. Za slovenske gledališčne predstave so se odločili za vsak mesec 4 večeri, kakor preteklo leto. — Po komisijskem ogledu je deželni odbor odločil na vrtu deželne bolnišnice prostor, na katerem se bode zidala posebna baraka za kozave po sklepu deželnega zbora, da ne ležijo med družimi bolniki in jih okužijo ter tako večje stroške delajo bolnišničnemu zakladu.

„Nov.“
* (Kat.-polit. društvo v Velenju) ima 20. t. m. binkoštni ponedeljek ob 4 popoldne zbor, po zboru pa tombolo. Prijazno se vabijo udje. („Sl. G.“)

* (Vabilo na naročbo.) Jakov Brejer v Gradcu vabi na naročbo dveh hrvatskih romanov „Tatari v Hrvatskoj i Dalmačiji“ in „Hrvatica“.

od Slavoljuba Brejera. Naročniki dobodo knjigo po poštne povzetji, kadar bode izšla. Polovica čistega doneska je obljubljena za stradajoče na Hrvatskem.

* („Dr. Jakobović“) ali prav za prav Svetonija, doma iz ormuškega okraja, o katerega slepariji smo ob svojem času poročali, je po dr. Neudi prosil, naj ga proti kaveji 50.000 gld. iz ječe izpuste, dokler nij njegova pravda obravnana.

* (Vojak Jarnej Prelesnik,) po domače Cundrov, iz Gorice na Kranjskem doma, zavoljo ropa in umora, 5kratnega pobega, tatvine in teškega telesnega poškodovanja 12. decembra 1856. na smrt obsojen, pa pomiloščen na 16 let ječe v trdnjavi v Oséku, je bil te dni po milosti cesarjevi pred pretekom svoje kazni izpuščen; zdaj je 51 let star. („Nov.“)

* (Taščino maščevanje.) Pred nekaj meseci je prišel iz Gvadalahare v Los-Andželos mlad meksikansk zdravnik, po imenu Vaskez. Mesto se mu je dopadlo in sklenil je v njem se naseliti. Ker je bil učen in izobražen mož, sprejeli so ga povsod radi, imel je v vsak družbinski krog nepogojen pristop in tako se je zgodilo, da da se je zaljubil v mlado, lepo in ognjeno deklico Klodino Oliverovo in poprosil za njeno roko. Dekličini stariši pa nijso hoteli v ta zakon privoliti in tako nij zaljublencema ostalo družega, nego brez roditeljskega blagoslova po meščanskem obredu pri sodnji se poročiti, kar sta tudi storila in se potem v gostilnici Lafajet naselila. Ta neslišana drznost in brezbožnost meksikanskega doktorja pa je po mestu vzbudila glasen hrup in nevoljo; dekličini roditelji in drugi člani družine so se posvetovali, kako bi svojo in celega mesta čast odmaščevali. Po nasvetu dekličine matere se je sklenilo izpeljati, kar sledi: Necega dne je prišel k Vaskezu v Lafajet neznan človek s prošnjo, naj gre nemudoma z njim nekega bolnika obiskat. Vaskez, kateri je o maščevanju nekoliko slutil, mu je to prošnjo odrekal, in neznanec je odšel. — Štirinajst dni na to se pripelje lepa kočija pred gostilnico, iz nje stopi pisano oblečen gospod in vpraša po dr. Vaskezu. K njemu prišedši, poprosi ga naj se takoj z njim pelje v Los-Nijetos k nekemu na smrt bolnemu možu in Vaskez se da na posled, akoravno se je od začetka vstavljal, pregovoriti, sede k neznanemu gospodu v kočijo in se z njim odpelje. Že sta se pripeljala blizu mesta Los-Nijetos, kar naenkrat vstavi dvajset mož kočijo in predno se je Vaskez zavedel, ležal je zvezan na tleh. Zamašili so mu usta, zavezali oči, slekli ga do nazega, obrili mu pol glave in pol brade, namazali ga s smolo in naposled po perji povaljali; med vso to manipulacijo pa so peli, se iz njega šalili, ga s šivankami zbadali in s pestmi bili. Nasitivši se svojega barbarskega početja, pustili so doktorja z zvezanimi rokami na tleh ležati in so odšli svoj pot. Nesrečnež se je vendar do noči nekako priplazil do mesta, od kodar so ga zopet pripeljali v Los-Andželos. — Kako se je tam začudil, ko je bral pri telegrafnej postaji velikansk plakat, oznanjajoč radovednej množici vso prigodbo z dr. Vaskeзом. Takoj se je pričela obravnava, katera pa še sedaj traja, ker

ljubezniva doktorjeva tašča neče izdati od nje v omenjeni namen najetih oseb.

* (Društvo gorskih prijateljev.) Iz Bohinja bliz Triglava se nam piše 15. maja:

„Prid' vrh planin

„Nižave sin!“ —

Razlega se pomladanski glas in vabi urne noge in zdrava pluča iz zidovja in mehkužne sapa na gore, kjer Triglav kipi v nebó. 9037 črevljev visoko pod milim Bogom biti, in — „Prostom zrakom ptica leti“ — srečno svojega živenuja se veseliti

„Breztelesen bit' želim —

„Menim, da že v neb' živim!“

Bistra Sava — čista sapa — zdrava jed — vzdigne duh in sokolovo solnce oživi misli v kremenov ogenj.

„Na planine, na goró!“ —

„Naj beseda naša bó.“ —

Tako pozdravljenje je slišati na vsak poletni dan in veselo je hoditi v prijateljski družbi po hribih in planinah. — Društvo gorskih prijateljev ustanoviti je zahtevanje mnogih naših mladih Slovencev, ki bi radi svojo domovino geografično, geologično in v veselje svoje v prijateljski družbi ogledali. Društvo gorskih prijateljev slovenskih naj bi koristno radovidnost po hribih in gorah oživel in ohranilo: in v ta namen naj bi bili v pomoč: a) prijateljski zbori po domače; b) študentovsko popotovanje v družbi; c) lastna biblioteka; d) pripravljanje potov, prenočišč po gorah; e) oskrbljenje zanesljivih kaži-potov; f) veselje in ljubezen do svojih gora obuditi; g) vesele in srečne popotniške popise razglašati. — Zahtevajo baje nekateri ljubljanski gospodje tako društvo; dalje „Vendija“ in slovenska čitalnica“ Celovška tirja ustanovitev „društva gorskih prijateljev.“ Naj torej vzemó gospodje stvar hitro v roke.

Gospodarske stvari.

— Kranjska kmetovalska družba je je imela zarad svetovne razstave na Dunaji l. 1873, 15. t. m. izvenreden občen zbor, v katerem se je sklenilo, da naj kranjski kmetje vkupno na Dunaji razstavijo poljske in gozdne pridelke, velikoposestnikom pa je prepuščeno, naj vsak za sebe svoje pridelke razstavi. Gosp. P. Kozler je predložil projekt za stavbo poljedelskega muzeja, katerega je družba sprejela in sklenila napraviti loterijo, pri kateri bi se poljedelske mašine, živina žlahnih plemen itd. dobivala, da se nabere znesek za stavljenje muzeja.

Tržne cene.

V Trstu. Pšenica 6 gld. 75 kr. — 8 gld. 65 kr., rž 6 gld., ječmen 4 gld. 50 kr. — 5 gl., turšica 5 gl. — 6 gl. 20 kr., oves 2 gl. 25 kr. — 2 gld. 90 kr., fižol 5 gld. — 9 gld., bob 6 gld., grah (iz Odese) 10 gld. — 12 gld., leča 5 gld. — 10 gld. 50 kr., maslo 46 gld. — 55 gld., vinski kamen (cent) 15—25 gld., cunje 10 gld. — 13 gld. 50 kr., knoper 5 gld. — 15 gld., slive 9 gld. — 10 gld.

V Ljubljani. Pšenica 6 gld. 40 kr., rž 4 gld. 40 kr., ječmen 3 gld. 60 kr., oves 2 gld. 20 kr., ajda 4 gld., proso 3 gld. 60 kr., turšica

4 gld. 30 kr., krompir (vagan) 3 gld., leča 6 gl., grah 6 gld., fižol 6 gld. 10 kr., maslo 53 kr., salo (špeh) 38 kr., jajca 7 po 10 kr., drva (22") 4 gld. 70 kr. — 6 gl. 60 kr., seno 1 gld. 20 kr., slama 95 kr.

V Novemestu. Pšenica 6 gld. 50 kr., rž. 5 gl. 66 kr., ječmen 3 gl. 70 kr., oves 2 gl. 20 kr., soršica 5 gld. 80 kr., ajda 4 gld. 66 kr., proso 4 gld. 80 kr., turšica 4 gld. 80 kr., krompir (vagan) 2 gl. 60 kr., fižol 9 gl. 60 kr., maslo 50 kr., jajca 8 po 10 kr., seno 2 gl., slama 80 kr.

V Mariboru. Pšenica 6 gl. 40 kr., rž 3 gl. 80 kr., ječmen 3 gld. 60 kr., oves 2 gld. 20 kr., turšica 4 gld. 20 kr., ajda 3 gld. 40 kr., proso 3 gl. 90 kr., krompir (vagan) 2 gl. 25 kr., maslo 54 kr., salo 39 kr., drva (18") 4 gld. 10 kr. — 5 gld. 60 kr., seno 1 gld. 40 kr., slama 1 gld. 5 kr. — 1 gld. 50 kr.

V Celji. Pšenica 6 gld. 60 kr., rž 5 gld. 20 kr., oves 2 gld. 15 kr., turšica 4 gld. 30 kr., krompir (vagan) 2 gld., maslo 56 kr., drva (36") 6 gl. 80 kr. — 9 gl. 50 kr., seno 1 gld. 60 kr., slama 85 kr. — 1 gld. 20 kr.

V Ptuj. Pšenica 5 gld. 80 kr., rž 4 gld., oves 2 gld. 10 kr., turšica 4 gld. 10 kr., ajda 3 gld. 30 kr.

V Varaždinu. Pšenica 6 gld. 10 kr., rž 4 gld. 20 kr., ječmen 3 gld. 15 kr., oves 2 gld., turšica 4 gld. 30 kr., ajda 3 gld. 50 kr., proso 3 gld. 20 kr.

V Zagrebu. Pšenica 5 gl. 70 kr. — 6 gl., ječmen 3 gld., oves 2 gld., krompir (cent) 3 gl. 50 kr., krompir (vagan) 3 gld., turšica 4 gld., salo 30—33 kr., maslo 60 kr., prasci 2—4 gld., jajca 5—6 po 10 kr.

V Sisku. Pšenica 6 gld. 40 kr. — 7 gld. 10 kr., koroza 4 gld. 30 kr., ječmen 2 gl. 80 kr., proso 3 gld. 45 kr., — 4 gl. 50 kr., oves 2 gld. 80 kr. — 3 gl. 45 kr.

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem

je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld.	kr.
Prenesek iz št. 49 „Slov. Nar.“	734	79
Gosp. Jože Petroj v Celovcu	1	—
Skupaj	735	79

Administracija „Sl. Naroda“.

Dunajska borsa 17. maja.

Napol.	9	1
Srebro	110	10
C. k. cekini	5	38

Turnske ure,

jako dober kup, najbolje konstruirane, s 3letno garancijo in plačili v obrokih se dobivajo po želji pri izdelovalcu

Janez M. Pogatschnigg,

(97—1) Podnart-Kropa na Gorenjskem.

Dva kupčijska učenca

najdeta v specerijski stacuni precej prostor, in sicer eden na Ptujem, eden pa v Celji. Potrebno je znanje slovenskega jezika. Poprašati se ima pri gosp. Jurca, trgovcu na Ptujem.

(95—3)

Odprtje kupčije in priporočilo.

Stem si dajem čast, p. t. občinstvu uljudno naznaniti, da sem na tukajšnjem trgu, v graškem predmestju, v hiši gosp. pl. Kriphuberja vis-à-vis slovenski cerkvi,

kupčijo z manufakturnim blagom

„pri dobrem pastirji“

odprl. — Dovoljujem si ob enem Vam mojo dobro surtirano zalogo blaga v platnih, servijetah, prtičih, za postelje in miznih prtih, perkalinih, robah za talarje in za suknene obleke, kakor tudi dobri Pottendorfski volni, potem vseh vrstah nití in trakor z zagotovitom najreelnejše in najcenejše postržbe preudano priporočiti, in prosim za prijazen pohod.

Z visokim spoštovanjem

(79—3)

Friederik Svetl.

(96—3)

Mlad fant,

kateri je 14 let star, vsaj eno leto realke izvršil, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme v specerijsko stacuno M. Berdajs-a v Mariboru.

Avviso agli Italiani.

(84—6)

La Regia Legazione d'Italia in Vienna invita tutti i sudditi di S. M. il Re Vittorio Emanuele II., di qualsiasi sesso, età e condizione, di volersi presentare all' I. R. Autorità Politica del Distretto ove essi risiedono allo scopo d'iscrivere sulle schede del Censo ivi depositate i loro nomi, nonche tutte le altre indicazioni in esse prescritte.

Si avverte inoltre che il censimento non ha scopo di leva o di fisco.

Zdravniške naredbe

v notranjih boleznih.

Gospoda dvornega zalagarja JANEZA HOFF-a centralna zaloga.
Dunaj, Kärntnering 11.

Wagendrüssel, 21. februarja 1872. Prosim da pošljete po poštne povzetku dve veliki skatli sladovega čokoladnega prahu gospodu Gottliebu Küfferju, usnjaru v Wagendrüsselu.

Dr. Andrej Kreichel, mestni in nadv. rudniški zdravnik.
Grökau, 17. februarja 1872. Prosim da mi pošljete 5 fantov Vaše izvrstne sladove zdravilne čokolade za enega mojih bolnikov, za poštni povzetek.

Jozef Pangerl, društveni in rudokopni zdravnik.
Šabac, 26. februarja 1872. Prosim, pošljite mi s parobrodom za povzetek 12 steklenic sladovega zdravilnega piva, precej po sprejetji tega pisma pod doli stoječo adresu.

Dr. Stefan Pale, mestni zdravnik.
Vadudvar, 25. januarja 1872. Podpisani je s tem vnovič tako prost, da Vas prosim, naj bi mi za enega njegovih bolnikov po železnici in povzetku tu znamenovane stvari poslati 13 steklenic sladovega zdravilnega piva, 3 funte sladove zdravilne čokolade I. vrste, 6 kr. sladovega cukra.

Dr. Nagel.
Brod, 19. februarja 1872. (Slavonsko.) Prosim, pošljite mi prijazno za poštni povzetek 1 1/2 funtov sladove zdravilne čokolade št. 2 in 2 zavitka prsnih sladovih bonbonov.

Dr. Schulhof, c. k. višji zdravnik.
(66-2) Edino pravo se dobi:
V Ljubljani pri gosp. Martinu Golobu. — V Lpavi pri g. Ant. Déperis-u.

Prostovoljna dražba 1500 veder vina.

V ponedeljek 3. junija t. l. dopoldne ob 10. uri bode na Stari Gori pri Št. Ilju v mariborskem okraji, pol ure od železniške postaje „Egydi-Tunnel“ (na južni železnici), čez 1500 veder 1867, 1868, 1869, 1870 in 1871 nega vina lastnega pridelka gospoda dr. Alojzija Drasch-a, posestnika na Stari Gori, po poti prostovoljne dražbe na prodaj prišlo.

Izvrstna kvaliteta teh vin in ugodni dražbeni pogoji se vsakemu najbolje priporočajo in dohaja s tem kupa željnim uljudno povabilo, naj se mnogoštevilno udeleže te vinske dražbe.

Občinski urad Št. Iljski tunel (Egydi-Tunnel),
15. maja 1872.

Maks pl. Šušković,
občinski predstojnik.

(100-2)

Menjavnica

dunajske komisijonske banke

Kohlmarkt 4,

(56-23)

emitira

potegovalne liste

na pozneje zaznamovane vrste srečk in se smejo te sestave ži za to k najbolj korisnim šteti, ker je vsakemu lastniku takega potegovalnega lista mogoče vse glavne in stranske dobitke samemu napraviti in razen tega obresten znesek

30 frankov v zlatu in 10 gld. v bankoveih užiti.

Vrsta A. (Na leto 16 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 10 — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deležnik srede 4 srečke:

1 5perc. 1860letno drž. srečko za gld. 100.

Glavni dobitek gld. 300.000 s predkupno premijo a. v. gld. 400.

1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.

Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšviško srečko za 20 tolarjev.

Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsake odštete.

1 Insbruško (tirolsko) srečko. Glavni dobitek gld. 30.000.

Vrsta B. (Na leto 13 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 6. — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deležnik srede 3 srečke:

1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.

Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšviško srečko za 20 tolarjev.

Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsake odštete.

1 Sachsen-Meiningensko srečko. Glavni dobitek 45.000, 15.000 juž. nonemške velj.

Zunanja naročila se promptno in tudi za povzetek store. — Vzdigatveni listi se po vsaki vzdigatvi franko — gratis razpošiljajo.

G. Schmidl & Comp.

v poštni ulici št. 36, (v hiši gosp. Jožefa Hummerja)

CELJI.

Priporočujemo po nizkih cenah svojo dobro sortirano zalogo suknelega, kurentnega, manufakturnega in modernega blaga.

Dalje imajo imenovani veliko zalogo prav ameriških šivalnih mašin,

in sicer

Howe-ove mašine za krojače, čevljarje, sedlarje in klobučarje, dalje najbolj slovečo Singerjevo mašino za rabo rodovnam, tako kakor praktične ročne šivalne ma-

šine, ki delajo na eno in dve niti po jako dober kup postavljenih cenah.

Garancija se daje za 3 leta.

Prodajanje v mesečnih obrokih dopustljivo.

20.000 senčnikov!

A. Friedmann,
Wien, Praterstrasse 26.

Wien, Praterstrasse 26.
A. Friedmann,

Tovorniška glavna zaloga senčnikov in dežnikov.

(62-12)

Ker sem lani silno mnogo strešice poprodal, sem tudi letos se tega blaga posebno prijel in sem z največjimi svilnimi tovornicami v zvezo stopil, da bi dobil ceno in dobil, in tudi vso zimno sem porabil za popolno izdelovanje blaga, s čemer sem veliko koristil kakor v plačilu delavcev tako tudi v surovini dosegel.

Vsi ti dogodki so storili, da se bode blago proti lanskem letu še lepše, boljše in cenejše prodajalo, naj tedaj nobena konkurenca ne moti, kajti pri tako nizko postavljenem dobičku ni nikomur mogoče konkurirati.

Strešice za pomlad.
1 kos iz tkanine kr. 50
1 " iz najfinše svilne tkanine, razne barve gld. 1.20, 1.50, 1.80
1 kos istih, podšit s svilo gld. 1.80, 2.30
1 " superino opravljen z garniranjem ali brez nja gld. 2.70, 3.20, 3.80

Veliki senčniki.
1 kos iz tkanine kr. 80, 90
1 " največje sorte gld. 1.10, 1.20
1 " iz angl. volnenega atlasa, prav modern gld. 1.—
1 kos istih podšit gld. 1.50

Najvišja eleganca!!
Najbolj efektni, najbolj fini izmed vsega, kar se je dozdej izdelalo so
Frou-Frou-strešice
iz najfinše svile ali atlasa.
1 kos bogato nallapan za pomlad gl. 3.50, 4.—
1 " velika sorta " " " gl. 5.50, 6.—
1 kos z moderno palico za pote na gore gl. 6.— 6.50

Gizeline strešice.
Najnovije v sezoni 1872.
Strešice iz najfinše svilne tkanine, bogato, okusno in moderno adjustirane, združene z najvišjo eleganco.
1 kos pomladnih strešic gl. 3.50, 4.—, 4.50
1 " velikih solčnih strešic gl. 6.50, 7.50, 8.50

Senčniki za gospe. (En tout Cas.)
1 kos velike sorte, angl. volnen atlas, ima isti blišč ko svilni atlas gl. 1.50

Dežniki.
1 kos navadne sorte, velik gld. 1.30 do 1.90
1 " iz nerazdrljive angl. zime, podoben svilnemu gld. 3, 3.50, 4.50
1 " iz najfinše ljonske svile gld. 5, 5.50, 6, 6.50
1 " posebno fine sorte gld. 7.50, 8.50, 9.50
1 " najfinše sorte iz svile gld. 7.—, 8.—
1 " iz dvanajstih delov, superfin, z velikim razpetjem gld. 9.50, 10.50, 12.—
1 " non plus ultra, iz svilne tkanine (angl. dvojna tkanina) dvojarven gld. 9.50, 10.50, 12.—

Kupcom en gros rabat.
A. Friedmann,
Dunaj, Praterstrasse Nr. 26.

